

नाप्रातं न कृतं कर्णे स्त्रीभिर्मधुनि नार्पितं ।
 त्वद्विषां दीर्घिकास्वेव विशीर्णं नीलमुत्पलं ॥ 156.
 अर्थो न संभूतः कश्चिन्न विद्या काचिदजिता ।
 न तपः संचितं किञ्चित्तं च चतुरं वयः ॥ 158.
 किमयं शरदंभोदः किं वा हंसकदंबकं ।
 रूतं नूपुरसंवादि श्रूयते तन्न तोयदः ॥ 160.
 अमृतात्मनि पद्मानां द्वेष्टरि स्निग्धतारके ।
 मुखेदौ तव सत्यस्मिन्नपरेण किमिदुना ॥ 162.
 चित्रमाक्रांतविश्वोऽपि विक्रमस्ते न शाम्यति ।
 कदा वा दृश्यते तृप्तिरुदीर्घस्य हविर्भुजः ॥ 164.
 न स्तूयसे नरेन्द्र त्वं ददासीति कदाचन ।
 स्वमेव मत्वा गृह्णति यत्स्वद्वनमर्थिनः ॥ 166.

Arthāntaranyāsa.

भगवंतौ जंगन्नेत्रे सूर्याचंद्रमसावपि ।
 पश्य गच्छत एवास्तं नियतिः केन लंघ्यते ॥ 171.
 पयोमुचः परीतापं हरंतेते शरीरिणां ।
 न त्वात्मलाभो महतां परदुःखोपशान्तये ॥ 172.
 उत्पादयति लोकस्य प्रीतिं मलयमारुतः ।
 ननु दाक्षिण्यसंपन्नः सर्वस्य भवति प्रियः ॥ 173.
 जगदाह्लादयत्येष मलिनोऽपि निशाकरः ।
 अनुगृह्णाति हि परान्सदोषोऽपि द्विजेश्वरः ॥ 174.
 मधुपानकलात्कंठान्निर्गतोऽप्यलिनं ध्वनिः ।
 कटुर्भवति कर्णस्य कामिनां, प्राप्तमीदृशं ॥ 175.
 अयं मम दहत्तंगमंभोजदलसंस्तरः ।
 हुताशनप्रतिनिधेर्दाहात्मा ननु युज्यते ॥ 176.
 क्षिणोतु कामं शीतांशुः किं वसंतो दुनोति मां ।
 मलिनाचरितं कर्म सुरभैर्नैवसंप्रतं ॥ 177.
 कुमुदान्यपि दाहाय किमंग कमलाकरः ।
 न हींदुगृह्येषूपे सूर्यगृह्यो मृदुर्भवेत् ॥ 178.

Vyatireka.

धैर्यमाहात्म्यलावण्यप्रमुखैस्त्वमुदन्वतः ।
 गुणैस्तुल्योऽसि भेदस्तु वपुषैवेदृशेन ते ॥ 180.
 अभिन्नवेलौ गंभीरावंबुराशिर्भवानपि ।
 असावंजनसंकाशस्त्वं तु चामीकरच्छविः ॥ 182.
 त्वं समुद्रश्च दुर्वारौ महासत्त्वौ सतेजसौ ।
 इयांस्तु युवयोर्भेदः स जडात्मा पटुर्भवान् ॥ 184.
 स्थितिमानपि धीरोऽपि रत्नानामाकरोऽपि सन् ।
 तव कक्षां न यात्येव मलिनो मकरालयः ॥ 186.
 वहन्नपि महीं कृत्वां सशैलवनसागरां ।
 भर्तृभावाद्भुजंगानां शेषस्त्वत्तो निकृष्यते ॥ 187.
 त्वन्मुखं कमलं चेति द्वयोरप्यनयोर्भिदा ।
 कमलं जलसरोहि त्वन्मुखं त्वदुपाश्रयं ॥ 189.
 अभ्रविलासमस्पृष्टमदरागं मृगेक्षणं ।

इदं तु नयनद्वंद्वं तव त्वदुपाश्रयं ॥ 190.
 त्वन्मुखं पुंडरीकं च फुल्ले सुरभिगंधिनी ।
 भ्रमद्भ्रमरमंभोजं लोलदृष्टि मुखं तव ॥ 193.
 चंद्रोऽयमंबरोत्तंसो हंसोऽयं तोयभूषणः ।
 नभो नक्षत्रमालीदमिदमुत्कुमुदं पयः ॥ 194.
 अरत्नालोकसंहार्यमवार्यं सूर्यरश्मिभिः ।
 दृष्टिरोधकरं यूनां यौवनप्रभवं तमः ॥ 196, etc.

In marginibus perbrevis commentarius, *Kāvya-darśa-mārjana* dictus, adscriptus est, a *Harinātha*, Viśvadharae filio, Keśavae et Bhānus fratre natu minore, compositus. Incipit: गिरीशदूतदेहाङ्गं गिरीशत्वसमृद्धये । etc. तातं विश्व[ध]रं नत्वा ज्यायांसङ्केशवं गुरुम् । भानोरवरजेनायं प्रक्रमः क्रियते मया ॥ Idem Kaṇṭhābharaṇam librum peniculo se abstersisse profitetur (Kaṇṭhābharaṇamārjana), quo negotio eum melius perfunctum esse spero, quam in commentario nostro, quo non multam Daṇḍinis verbis claritatem attulit. Praeter *Alankāraṣekharam*, *Kāvya-prakāśam*, *Vāmanam*, etiam *Bhāmaham* laudat, hujusque praecepta Daṇḍinam secutum esse ad I, 15. declarat (भामहादिमतमाह).

Codex anno 1647 non satis accurate exaratus est. (WILSON 336.)

486.

Lit. Devan. Charta Europ. Foll. 59. Long. 11½. Lat. 9. Linn. 19, 20.

Foll. 1-24. *Kāvya-darśas* liber. (B.)

I. Mārgavibhāvana, fol. 4^b; II. Arthāṅkāravibhāvana, fol. 17^a; III. Dushkarādīdarśana, fol. 24^b.

Haec voluminis pars a Pīṭāmbaraśarman post annum 1815 parum accurate exarata est. (WILSON 333^a.)

487.

Foll. 25-59. *Kāvya-lankāravṛttis*, *Vāmanae* de arte poetica aphorismi, cum commentario auctoris ipsius. Incipit:

प्रणम्य परमं ज्योतिर्वामनेन कविप्रिया ।

काव्यालंकारसूत्राणां स्वेषां वृत्तिर्विधीयते ॥

Kāvyam grāhyam alaṅkārāt ॥ काव्यं खलु ग्राह्यमुपादेयं भवत्यलंकारात् ॥ काव्यशब्दो यं गुणालंकारसंस्कृतयोः शब्दार्थयोर्वर्जिते भक्ष्या तु शब्दार्थमात्रे ॥ को सावलंकार इत्यत आह ॥ *Saundaryam alaṅkārāḥ* ॥ etc.

Opus in capita quinque (*adhikaraṇa*) eaque in lectiones (*adhyāya*) divisa sunt.

I. 3 adhy. De poesis natura. Stylus (*rīti*) post-